

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Kragerø kommunale middelskole.

Beretning

om skolens virksomhed og økonomiske forfatning

i skoleaaret 1887—88.

Kragerø.

Trykt hos Carl Bundi.

1888.

Kragerø kommunale middelskole.

Beretning

om skolens virksomhed og økonomiske forfatning

i skoleaaret 1887—88.

Kragerø.

Trykt hos Carl Bundi.

1888.

I. Skolens forstanderskab.

Kristianssands stiftsdirektion er skolens overbestyrelse. Forstanderskabet bestaar af magistrat, skolebestyrer og 3 kommunevalgte medlemmer. Byfoged *P. A. Lorentzen* fra- traadte fra $\frac{6}{1}$ 87, idet embedet efter hans forflyttelse besty- redes af cand. jur. *G. Hallager*. Den nyudnævnte byfoged *S. Aall* tiltraadte som medlem af forstanderskabet fra $\frac{28}{4}$ 88. De kommunevalgte medlemmer var:

Overretssagfører *G. Synnestvedt* fra 1885 $\frac{3}{2}$, formand i 1887.

Overtoldbetjent *P. O. Nielsen* fra 1886 $\frac{29}{11}$, formand i 1888, og

Overretssagfører *Godske Nielsen* fra $\frac{31}{1}$ 88, viceformand.

II. Lærerpersonalet.

A. C. Ullmann, f. 1840, bestyrer. Cand. mag. 1868, lærer ved Gjertsens skole, Kristiania 1865--67, ved Fred- riksstads latin- og realskole 1868—73. Ansat 1873 $\frac{1}{8}$.

J. Jakobsen, f. 1848. Examen ved Askers seminarium 1867. Lærer i Ullensaker 1867—72, ved Kristiania waisen- hus 1872—74. Ansat 1874 $\frac{15}{8}$.

J. A. Kofod Olsen, f. 1846. Cand. theol. 1875. Ansat 1876 $\frac{2}{9}$.

O. B. Holtermann, f. 1852. Examen som arkitekt ved Trondhjems tekniske læreanstalt 1874. Ansat 1882 $\frac{27}{5}$. Tillige lærer ved Kragerø tegneskole.

F. E. O. Bery, f. 1855. Ex. artium med latin 1873, Ex. philos. 1874. Officier 1879. Premierlieutenant 1883. Ansat 1883 $\frac{15}{8}$. Lærer ved Kragerø tegneskole.

K. Bræck, f. 1853. Examen ved Tromsø seminarium 1871. Extraskriver og 1877—81 kopist i kirke departementet. Middelskoleexamen for Coll. Acad. 1878. Lærer ved Dahlgrens middel- og realskole 1878—80 og ved pigeskoler i Kristiania 1876—85. Ansat 1885 $\frac{1}{2}$.

G. L. Tangen, f. 1853, Præst. Timelærer fra 1886 $\frac{15}{8}$.

Lærerinde ved forberedelsesskolen er: Frøken *Marie Krogsrud*, f. 1856. Lærerindeexamen i Kristiania 1878. Ansat 1881 $\frac{1}{4}$.

Skolens bud og pedel er fra 1878 $\frac{1}{11}$: *K. Rude*, f. 1828.

Under cand. Kofod Olsens fravær paa reise i Tyskland med offentligt lærerstipendium udførtes hans arbeide i skoleaarets 1ste halvjaar af hr. cand. theol. *E. Veel*. Fra 1ste mai til feriernes begyndelse var premierlieutenant F. Bergh permitteret i militære tjenesteanliggender. For ham vikarierede lieutenant *E. J. Ørstad*.

III Disciplenes antal m. m.

a) I Skoleaaret var antallet af elever i

		3 kvart.	4 kvart.	1 kvart.	2 kvart.
		1887.	1887.	1888.	1888.
Smaaskolens	1 klasse	6	7	8	8
—	2 »	7	7	10	10
—	3 »	13	13	11	11
Middelskolens	I »	18	18	18	18
—	II »	17	17	17	17
—	III »	19	18	18	18
—	IV »	15	15	13	12
	{ E.				
	{ L.	2	2	2	2
—	V »	10	10	10	8
	{ E.				
	{ L.	5	5	5	5
—	VI »	17	17	16	15
	{ E.				
	{ L.	3	3	3	3
Samlet antal:		132	132	131	127

b) Aldersforholdet mellem de forskjellige klasser i middelskolen stillede sig saaledes:

	Gjennemsnittsalder ved begyndelsen af skoleaaret.	Normalalder:
Middelklasse	I: $9\frac{6}{12}$ aar	9 aar
—	II: 11 »	10 »
—	III: $11\frac{7}{12}$ »	11 »
—	IV: $13\frac{3}{12}$ »	12 »
—	V: $13\frac{10}{12}$ »	13 »
—	VI: $14\frac{11}{12}$ »	14 »

c) 13 elever var udenbys, hvoraf 2 fra Drangedal, 1 fra Elverum, 10 fra Skaatø.

IV. Fagfordelingen.

		I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Antal timer.
Bestyreren:	Norsk				4		3	} 24
	Engelsk				5			
	Latin						6	
	Fransk					2		
	Historie			4				
Lærer	Religion	3	3		2			} 30
Jakobsen	Historie	3	3					
	Regning	4	4	3	3	2		
Kandidat	Religion			3		2	2	} 32
Kofod Olsen:	Norsk		5			3		
	Tysk		5		4	3	3	
	Sang	} 1			} 1			
Arkitekt	Geografi	} 3		2	2	2	2	} 30
Holtermann:	Mathematik		2		3	3	6	
	Tegning		} 2		1	1	1	
Premierløit.	Tysk		5					} 32
nant Bergh:	Engelsk					4	4	
	Fransk						2	
	Historie				3	3	3	
	Mathematik (Piger)						2	
	Gymnastik	} 3			} 3			
Lærer Bræck:	Norsk	8						} 30
	Latin				1	5	1	
	Naturhist.		} 2		2	3	2	
	Skrivning 1	} 3		2				
Pastor Tangen	Norsk			5				5

183

Klasseforstander:

Bræck Jakobsen
 Holtermann Bestyreren.
 Kofod Olsen.
 Bergh.

V. Timefordelingen.

	I.	II.	III.	E. IV.	L. L. V.	E. VI.	L.	Antal timer.
Religion.....	3	3	3	2	2	2		15
Modersmaal 8 ¹⁾	5	5	5	4	3	3		28
Tysk.....		5	5	4	3 1	1 3		20 ²⁾
Engelsk.....				5		5 5		13 ²⁾
Latin.....					1 6 1		7	13 ²⁾
Fransk.....						2 ³⁾	2 ³⁾	4
Historie.....	3	3	4	3	3	3		19
Geografi.....	3		2	2	2	2		11
Naturfag....		2		2	2	2		9
Mathematik			2	3	3	6		16 ⁴⁾
Regning.....	4	4	3	3	2			
Tegning.....		2		2	1 ⁵⁾	1		5
Skrivning... 1	3	2						6 ⁶⁾
Gymnastik		3		3				6
Sang.....		1		1 ⁷⁾				2
	29	34	34	34	34	34		183.

For gymnastik var efter lægeattest 6 fritagne.

1 elev har som dissenter kun deltaget i den bibelhistoriske del af undervisningen i religion.

10 elever af VI og 11 af V undervistes i fransk, ingen i valgfri fysik.

¹⁾ 1 andet halvaar 6 timer norsk og 2 timer tysk. ²⁾ Ved kombination i skolestil 1 time ugentlig i hver af de øverste klasser. ³⁾ De Disciple, som ikke læste fransk, beskjæftigedes med øvelser i skjønkskrift under kontrol af læreren i skrivning. ⁴⁾ 2 timer ugentlig særskilt for piger i VI. ⁵⁾ Kombineret med den ene af IVdes tegnetimer. ⁶⁾ I hver af de 3 øverste klasser leveredes ugentlig en side skjønkskrift udført hjemme. ⁷⁾ Eleverne af øverste klasse, som ved stemmeskiftning hindredes i at deltage i sangundervisningen, beskjæftigedes med tysk skolestil. Forøvrigt har samtlige skolens elever deltaget.

VI. Undervisningen.

Religion.

I mkl. (3 timer). Hele Vogts lille bibelhistorie, katekismens 3 første parter med Luthers forklaring og de 2 sidste uden denne samt bønner. 8 salmer, hvoriblandt hovedhøitidernes festvers lærte udenad. 2 timer ugentlig er benyttede til bibelhistorie, 1 til katekismus og salmer.

Katekismen er gennemgaaet og forklaret ved samtale med børnene over de i dagens pensum forekommende begreber, der er bleven belyste ved eksempler, hentede tildels fra livet, men især fra den hellige skrift.

Ved leilighedsvis at lade børnene selv finde passende eksempler fra bibelhistorien og ved oftere at give ogsaa andre i klassen end den, med hvem samtalen fornemmelig føres, anledning til at fremkomme med de svar og forklaringer, som de maatte være istand til at give, tilsigtes der at vække samtliges opmærksomhed og virksomhed og ikke kun den enkeltes.

Bibelhistorien er, navnlig for de vigtigere stykkers vedkommende, suppleret ved udførligere fortælling af læreren. De kristelige sandheder, som ved gennemgaaelsen fremdrages af de bibelske beretninger, indordnes ofte under de punkter i katekismen, hvor de hører hjemme.

Søndagens evangelium er af og til i lørdagstimen oplæst og forklaret.

Palæstinakart er stadig benyttet ved undervisningen; en gang imellem er bibelske billeder foreviste.

II mkl. (3 timer). Vogts større bibelhistorie fra begyndelsen til Saul. De 5 parter med Luthers forklaring, bønner og enkelte stykker af hustavlen. 7—8 kortere salmer,

Fremgangsmaaden væsentlig som i 1ste klasse.

III mkl. (3 timer). 2 timer er anvendte til bibelhistorie og 1 til forklaring. I bibelhistorie er læst fra Ruths bog til det nye testamente. I forklaring er fadervor og budene læste, de sidste med eksempelsamling. Biblen er jævnlig

benyttet i forklaringstimen paa den maade, at klassen har slaaet efter de steder, som er anførte i forklaringen. Katekismen er læst og repeteret til hustavlen.

IV mkl. (2 timer). Af Vogts større bibelhistorie gjen- nemgaaet fra begyndelsen af det nye testamente til Palmesøndag. Af forklaringen fra 2den part til spørgsmaalet om retfærdiggjørelsen i den 3die artikel. Af og til er søndagens evangelium og epistel oplæst og forklaret.

V. mkl. (2 timer). I bibelhistorie læstes fra palmesøndag til Jerusalems forstyrrelse.

I forklaring er den tredie artikel læst.

VI mkl. (2 timer). Forklaring og bibelhistorie er repeteret, hvorhos kirkeaaet er gjen- nemgaaet med tilknytning til Odlands katekisme.

Modersmaal.

I mkl. (8 timer, i andet halvaar 6). Eriksens og Paulsens Læsebog benyttes. Ved læseøvelserne, der foregaar efter forberedelse hjemme, er der lagt særlig vægt paa en grei og tydelig, feilfri oplæsning, hvorunder hovedreglerne for pauser ved skilletegnene er indøvede. Under samtaler og ved stadig benyttelse af skolens samlinger har man søgt at sikre eleverne den fulde forstaaelse af indholdet. 1 time ugentlig er anvendt til fremsigelse af udenadlærte, forhen mundtlig gjen- nemgaaede digte, hvorunder man har søgt at indøve en forstandig og naturlig gjengivelse. 2 timer ugentlig anvendte til diktat og udenadskrift samt i 2det halvaar til gjenfortælling. De dertil valgte stykker er altid iforveien gjen- nemgaaede, de vanskeligere ord opskrevne paa vægtavlen og de vigtigste retskrivningsregler meddelte. Af grammatiken er støttet til »Løkkens omrids« gjen- nemgaaet og ved analyse i »Jensens eksempelsamling« indøvet hoved- taledelene, den enkelte sætning samt verbets hovedformer.

II mkl. (5 timer). 2 timer er anvendte til skriftlige øvelser, 1 til gram. og læsning, 1 til læsning og 1 til digt og læsning. De skriftlige øvelser har været diktat, afskrift, udenadskrift og gjenfortælling. Diktaten har altid været

gjennemgaaet iforveien og i de fleste tilfælde først nedskreven paa tavle, før den er indført i diktatbogen. Til gjenfortælling har klassen faaet opskrevet ord paa vægtavlen. Enkelte smaastile er skrevne, nemlig: udsigten fra skolevinduet, hesten og haven. Anskuelsesbilleder er anvendte. Efter Løkkes eksempelsamling er tale- og sætningsdele og de vigtigste sætningsforbindelser indøvede, ligesom regler for skilletegn saa smaat er paabegyndte.

Til læsning er foruden Eriksens læsebog III die del ogsaa anvendt »Illustreret tidende« af N. Rolfsen. De fleste af de til II klasse hørende digte i Eriksens og Paulsens læsebog er lærte udenad og gennemgaaede. Klassen har været øvet i at gjengive mundtlig de stile, som den har skrevet, ligesom den ogsaa som examensarbeide havde mundtlig gjengivelse af et par af de i aaret skrevne arbeider (efter frit valg).

III mkl. (5 timer). 1 time læsning: Eriksens og Paulsens læsebog III benyttes. Læsestoffet vælges væsentlig i samme orden og omfang, som det foran i nævnte læsebog findes anvist for III die middelklasse. Som maal sættes: høi og tydelig, let og flydende oplæsning, samt at eleven — for forstaaelsens og tilegnelsens skyld — nogenlunde frit og utvungent kan gjengive hovedindholdet af det læste.

1 time stilrettelse. En iforveien paa skolen skreven stil (gjenfortælling) bliver, efter at være rettet hjemme af læreren, nu gennemgaaet med disciplene enkeltvis, hvorunder der stadig henvises til og (for det meste af eleverne selv) oplæses af de autoriserede »Aars's retskrivningsregler«. Ved bedømmelsen lægges fortrinsvis vegt paa orthografien, mindre paa indholdet. Er fortællingen nedskreven nogenlunde orthografisk rigtig, og meningen af den i det hele gjengiven korrekt, ansees fordringen paa dette standpunkt fyldestgjort.

1 time grammatik. I analysen følges Joh. Jensens eksempelsamling. Stykkerne i grammatiken, »Løkkes Omrids« læses udenad, efter hvert som eksempelsamlingen henviser til

dem. Hvad her søges opnaaet, er: sikkerhed i tale- og sætningsdele samt nogenlunde forstaaelse af sætningslæren.

1 time digte. Ved valget af digte holder man sig væsentlig indenfor rammen af det i Eriksens og Paulsens læsedog for III die middelklasse anviste læsestof; kun faa vælges udenfor. Det paasees, at eleven til fuldkommenhed lærer digtet udenad, saa han let og flydende kan fremsige det og paa spørgsmaal gjøre rede for dets indhold og tankegang. Under gennemgaaelsen giver læreren, alt eftersom digtet udkræver og leilighed tilbyder sig, adskillige oplysninger, sigtende til at gjøre digtet forstaaeligere og kjærere for de unge. Omtrent 16 kortere og længere digte læres og gennemgaaes paa denne maade i løbet af skoleaaret.

1 time stilskrivning. Af en kort og lettere fortælling skrives paa vægtavlen — til støtte for hukommelsen — nogle fremtrædende ord, derpaa læses den op 2 gange, hvorefter disciplene nedskriver den i sine bøger, Af og til skrives diktat istedenfor stil.

IV mkl. (4 timer). Læsestof og deklamationsstykker vælges efter læsebogens anvisning. Læreren meddeler forud alle forudsætninger for indholdets forstaaelse og for oversigt og læser i reglen for. 10 deklamationsstykker er lærte udenad.

I grammatik taledede, sætningsdele og sætningsarter med benyttelse af Hofgaards grammatik og Jensens eksempelsamling.

2 timer er anvendte til læseøvelser med gjenfortælling og grammatik, 1 til stilskrivning og stilgennemgaaelse. Af og til hjemmestil. Der udførtes 26 arbejder, hvoraf de fleste var gjenfortællinger eller diktater, 9 stile med et iforveien tilrettelagt stof.

Norsk V mkl. (3 timer). 1 time er anvendt til grammatik og læsning, 1 til stilgennemgaaelse og 1 time til læsning og fremsigelse af digte. Ogsaa i denne klasse er »Illustreret tidende« af N. Rolfsen anvendt ved siden af læsebogen. I grammatik er efter Hofgaards gram. læst fra § 143 og ud.

Klassen har leveret 35 skriftlige arbejder, der dels har

været stile, dels gjenfortælling og diktat. Klassen er bleven øvet i mundtligt udtryk paa den maade, at eleverne først har fortalt sin stil paa skolen, før den er nedskreven. Til flere stile er disposition opgivet af læreren. Ved examen havde klassen mundtlig at gjøre rede for to af de stile, den havde skrevet i aaret (efter frit valg).

VI mkl. (3 timer). 1 time anvendtes til læsning, gennemgaaelse af læsestykker, litteraturhistoriske og retoriske oplysninger, versemael og digtarter. Foruden hvad der kursorisk gennemlæstes, blev følgende stykker oplagte: 1) Thor henter sin hammer. 2) Olaf Trygvesson og islænderne. 3) Snorre Sturlasson. 4) Kristjern den andens vise. 5) Gudbrand i lien. 6) Kong Valdemars tankc. 7) Holbergs politiske kandestøber. 8) Gjøterguttens sang. 9) Den norske bonde. 10) Hundemordet. 11) Smeden og bageren. 12) Mindesang. (Ewald, Fiskerne). 13) Da jeg var lille. 14) Jakob Aall. 15) Til Adam Oehlenschläger. 16) Haakon jarls død. 17) Niels Juel. 18) Dalvise. 19) Koll med bilen. 20) Blomster-Ole.

1 time anvendtes til i sammenhæng at gennemgaa retskrivningsreglerne og syntaxen, 1 til gennemgaaelse af stil, samtaler over emnet, ordning af stoffet og øvelse i foredrag gennem fortælling af udarbeidelsen. 1 stil er skrevet hver 14de dag. 1) Norges vigtigste næringsplanter. 2) Variation. 3) Forskjellige maader at reise paa, deres fordele og mangler. 4) Hesten, dens egenskaber og nytte. 5) Fortæl om Epaminondas, hans levnet og karakter. 6) Variation. 7) Peter Tordenskiold. 8) Giv en skildring af det liv og den virksomhed, som isbedriften fremkalder. 9) Tømmertrafiken. 10) Fortæl et eventyr. 11) Fylkeskongedømmets undergang i Norge. 12) Kragerø og omegn. 13) Giv en skildring af skiløbet i Norge, og forklar, hvorfor det er en nyttig idræt. 14) Amerikas opdagelse. 15) En fortælling, som viser, at af skade bliver man klog. 16) Holbergs politiske kandestøber. 17) Variation. 18) Norges dalstrøg. 19) Det menneskelige legemes benbygning (fagopgave.)

Tysk.

I mkl. (2 timer ugentlig i 2det halvjaar). Af Kr. Lassens læsebog for begyndere er læst og repeteret til side 16. De norske eksempler er dels mundtlig dels ved opskrift paa vægtavlen oversatte og retroverterede.

II mkl. (5 timer). Lassens læsebog er læst ud til 2den afdeling; de norske stykker er gennemgaaede paa skolen og nedskrevne paa tavlen. Smaastykker er lærte udenad og gloserne paaseet omhyggelig lærte.

I grammatik er læst til syntaxen efter Løkkes lille gram.

Maalet har været at give eleverne sikkerhed i verberne og substantivets og adjektivets bøjning. Afsnittet om ægte og uægte verber er kun løselig gennemgaaet for at glemmes til næste klasse.

III mkl. (5 timer). Af Kr. Lassens læsebog, II afdeling, læst hvert andet stykke bogen ud. Formlæren efter Løkkes lille grammatik læst ud og repeteret. En ugentlig stil efter læsebogen. Stilen gennemgaaes paa skolen, forberedes hjemme, men skrives paa skolen. Til stil har været benyttet de norske eksempler til repetition af formlæren pag. 51—57.

De benyttes bagefter til mundtlig oversættelse.

IV mkl. (4 timer.) 2 timer har været anvendte til læsebog og gram. og 2 til stiløvelse. I læsebogen er læst fra side 1—42 med forbigaaelse af Kyffhäuser, i stiløvelserne er mundtlig gennemgaaet fra begyndelsen til s. 37 med forbigaaelse af »ægte og uægte sammensætning«. Klassen har ingen hjemmestile havt, hvorimod den nu og da har anvendt en time til at nedskrive enkelte af de før gennemgaaede stykker. Eleverne har lært nogle af de gennemgaaede stykker i læsebogen udenad. Efter jul har eleverne været øvede i at fortælle efter billeder.

I gram. er læst fra bøjningslære til verberne.

V mkl. (4 timer). Af læsebogen er læst: No. 22, 23, 24, 25, 27. (1ste udgave af Pauss & Lassens læsebog).

1 time har været anvendt til extemporalstil paa skolen,

1 til stilgjennemgaaelse og mundtlige øvelser efter Knudsens stiløvelser og 2 til læsebog. Klassen har ingen hjemmestil havt efter jul; før jul havde den 1 ugentlig.

I grammatik er læst fra § 141 — genitiv.

VI mkl. (4 timer). Ved siden af læsning efter Pauss & Lassens læsebog har klassen havt mundtlige øvelser efter stiløvelserne. 1 hjemmestil om ugen og skriftlige øvelser paa skolen en time ugentlig.

Grammatiken er læst ud og repeteret.

Engelsk.

IV mkl. (5 timer). Udtalen læres ved efterligning efter en meget kortfattet indledning om lyd og lydbetegnelse i engelsk. Løkkes læsebog for begyndere 1—5 og siden de med lige tal betegnede læsestykker bogen ud er gennemgaaet i skoleaaret. Det sprogstof, læsebogen tilbyder, omformes af læreren til nye sætninger til mundtlig oversættelse paa engelsk. Eleverne føres til selv at danne regler for den fremmede sprogbrug. I sidste halvaar efterhaanden diktater og lette stile. Formlæren efter Løkkes grammatik ved Western.

V mkl. (4 timer). Af *Marryat*: »The children of the new forest«: læst ca. 100 sider. Extemporeret af samme bog ca. 30 sider. Af Løkkes grammatik ved Western læst syntaxen ud og repeteret fra begyndelsen. Skrevet ca. 60 stile, dels hjemme dels paa skolen, af Knudsen & Løkkes stiløvelser, nemlig af de sammenhængende stykker hvert andet fra pag. 39—70. Stiløvelsernes pag. 1—38 gennemgaaet mundtlig til indøvelse af syntaxen.

VI mkl. (4 timer). Af *Marryats*: »Mr. Midshipman Easy«: læst ca. 70 sider. Extemporallæsning i *Marryat*: The three cutters. Syntaxen udlæst og hele grammatikken repeteret med Løkkes stiløvelser pag. 1—38, som mundtligt øvelsesapparat. Synonymer efter Løkkes stiløvelser læst og repeteret. Skrevet dels hjemme, dels paa skolen ca. 60 stile, gjenfortællinger eller breve. De skrevne stile oversættes bagefter mundtlig til repetition.

Latin.

IV mkl. (7 timer, hvoraf 6 sammen med V.) Forchhammers læsebog læst og repeteret, de norske eksempler er gennemgaaede og oversatte, retrovertering er stadig anvendt og de forekommende gloser altid udenadlærte. Det væsentligste af formlæren efter Schreiners grammatik læst og repeteret, ligesom vigtigere syntaktiske regler er indøvede under læsningen.

V mkl. (7 timer, hvoraf 6 sammen med IV.) Af Lhomonds »Viri illustres«, er 80 sider læste og repeterede. Skriftlig oversættelse og retrovertering af det læste pensum er anvendt ugentlig. Gloserne altid udenadlærte. Efter Forchhammers stiløvelser er de 37 første stykker gennemgaaede og skrevne samt derefter udenadlærte. Formlæren repeteret.

Schreiners ordføiningslære for middelskolen er læst og repeteret; hovedreglerne er lærte udenad og eksemplerne oversatte og tildels retroverterede.

VI mkl. (7 timer). P. Voss's udvalg af Phædri fabler, Cæsars galliske krig 1ste bog og Ciceros 1ste og 3die tale mod Catilina. Grammatiken er repeteret og stille skrevne dels hjemme, dels paa skolen efter Johansens stiløvelser, examensopgaverne m. m. Engang skrevne stille skal flydende kunne oplæses paa latin efter den norske text.

Fransk.

V mkl. (2 timer). Knudsen og Wallems læsebog I afsnit. Retroversion uden forberedelse. Examination i gloserne ved timens begyndelse. Det tilsvarende af formlæren efter Knudsens grammatik.

VI mkl. (2 timer). Læst og repeteret af *Knudsen og Wallems* franske læsebog, II afdeling, hvert andet stykke bogen ud. Ligesaa samtlige retroversioner af elementarøvelserne, pag. 107—112.

Af *Knudsens* franske grammatik repeteret formlæren og gennemgaaet de vigtigste regler af syntaxen.

Historie

I mkl. (3 timer). Eriksens lille verdenshistorie fra begyndelsen til Martin Luther.

Lektien bliver gennemgaaet i forveien og de vanskeligste stykker oplæste, hvorved læreren faar anledning til at forklare det, som han mærker, eleverne har vanskeligt for at forstaa. For at gjøre undervisningen mere tiltalende for børnene, fængsle deres opmærksomhed og bidrage til, at det gennemgaaende bedre kan bevares i hukommelsen, er jevnlig af læreren fortalt efter større lærebøger som t. ex. Daae & Drolsums verdenshistorie og Utheims fortællinger af oldtidens historie saadanne træk, der kunde antages baade at stille de omhandlede personer og begivenheder i noget fuldstændigere belysning og desuden være af særlig interesse for de smaa. Naar det første afsnit af læsebogen fra begyndelsen til romerne er gennemgaaet, bliver et par timer benyttede til repetition af det læste i dets hovedtræk for allerede paa dette punkt at vænne eleverne til at danne sig et samlet overblik over begivenhederne i kronologisk rækkefølge. Lignende oversigt er taget over romernes historie og middelalderen, hvorefter fuldstændig repetition af det hele pensum er foretaget. Ved undervisningen benyttes altid historisk kart.

II mkl. (3 timer). Eriksens lille verdenshistorie fra Luther og bogen ud. I andet halvjaar Nissens verdenshistorie fra begyndelsen til romerne.

Fremgangsmaade væsentlig som i 1ste klasse.

III mkl. (4 timer). Verdenshistorien efter Nissens fragmentariske fremstilling fra Roms anlæg til schweizernes frihedskamp. Nordens historie efter Eriksen til Kalmarunionen. Methoden som i de foregaaende klasser.

IV mkl. (3 timer). Læst og repeteret Nissens verdenshistorie fra: »Schweizernes frihedskamp« til »Den franske revolution.« Læst og repeteret Eriksens nordenshistorie fra »Kalmarunionen« og til »Danmark og Norge under enevældet«.

V mkl. (3 timer), Læst og repeteret Nissens verdenshistorie fra »Den franske revolution« og bogen ud.

Læst og repeteret Eriksens nordenshistorie fra »Norge og Danmark under enevældet« og bogen ud.

VI mkl. (3 timer). Repeteret Nissens verdenshistorie. Dikteret og gennemgaaet en oversigt over de vigtigste lande og statssamfund.

Repeteret Eriksens nordenshistorie.

Geografi.

I mkl. (3 timer sammen med II). Af Horns lærebog 1ste trin læst og repeteret 2 gange: alle Europas lande med undtagelse af Norge og Sverige, samt Europa samlet som verdensdel. Karttegning efter Horns methode, hvorved er benyttet de af rektor Horn udgivne karttegnebøger. Ved første gangs gennemgaaelse af pensumet optegner læreren vedkommende lands kart paa vægtavlen, og efter dette tegner saa eleverne. Under tegningen supplerer læreren bogen ved mundtlig fortælling, idet der paa en simpel og anskuelig maade skildres det vigtigste af landenes naturforhold og næringsveie, ligesom der ogsaa er forevist geografiske billeder, især af byer og landskaber samt naturprodukter, for ogsaa gennem øiet at give eleverne forestilling om det gennemgaaede og fæste det i hukommelsen. Ved repetitionen har eleverne tegnet uden forudgaaende gennemgaaelse af kartet, men efter at have forberedt sig derpaa hjemme sammen med den mundtlige lektie. Examinationen har herunder været dreven saaledes, at eleven nu og da har tegnet paa vægtavlen helst uden rødefigur et hurtigt og frit udført omrids af landet eller dele af samme, og herpaa anlagt de fjelde, floder og byer, hvori han er bleven hørt. For at anskueliggjøre fremstillingen af dele af jordens overflade paa et kart, har der været tegnet en plan af tegneværelset med pulte og katheter.

II mkl. (3 timer sammen med I). Samme pensum og undervisning som i I.

III mkl. (2 timer). Efter Geelmuydens lærebog 5te udgave gennemgaaet det vigtigste af indledningen, den astronomiske del, idet man har søgt ved tilknytning til bekendte forhold fra elevernes erfaringskreds paa en letfattelig maade at forklare de astronomiske og fysiske fænomener. Dernæst er læst af den samme lærebog: Asien, Afrika, Amerika og Australien, hvorved der særlig har været lagt vægt paa verdensdelenes beliggenhed, inddeling, beskaffenhed og naturprodukter, ligesom der ogsaa er forevist geografiske billeder og produkter. Derpaa er det hele pensum repeteret. Karttegning har der i dette aar ikke været tid til, undtagen paa tavlen under examinationen som i I og II klasse.

IV mkl. (2 timer). Læst og repeteret Skandinavien efter Horns lærebog 1ste trin, og Europas øvrige lande efter Geelmuydens lærebog 5te udgave. Det har været undervisningens maal, at give eleverne et fyldigt billede af landenes beskaffenhed og befolkningen med dens næringsveie og kulturstandpunkt. Forevisning af billeder og produkter, som i III. Karttegning har forsøgsvis været dreven efter Arstal's methode, saaledes at læreren først har tegnet paa vægtavlen og gennemgaaet vedkommende landes omrids, hvorpaa eleverne efter ham har tegnet omridset i sine bøger, og paa dette har de saa enten efter sit atlas eller efter hukkommelsen indtegnet fjelde, elve og byer.

V mkl. (2 timer). Læst og repeteret de nordiske lande efter Geelmuydens lærebog 5te udgave, samt et kort omrids af opdagelsernes historie.

VI mkl. (2 timer). Geelmuydens lærebog 4de udgave. Gennemgaaet hele bogen og derpaa repeteret alt i større ved indholdet begrænsede afsnit, idet man især har søgt at klargjøre for eleverne forbindelsen mellem landenes naturlige beskaffenhed og deres næringsveie, udførsels- og indførsels-gjenstande. Forevisning af geografiske billeder og produkter.

Naturfag.

I mkl. Leilighedsvis er i en norsk time af læreren i naturhistorie forevist typer af dyr og planter, hvilken fore-

visning har været ledsaget af forklaringer og dertil egnede skildringer.

II—III mkl. (2 timer). Sørensens zoologi. Gjennemgaaet det menneskelige legeme, pattedyr og fugle, derunder er ved skildringer og forevisning af tegninger og specimina fra skolens samlinger søgt at give et indblik i dyrenes levesæt og særegne former, som deraf er betingede. Af Sørensens botanik er, under forevisning af tegninger og levende planter, gennemgaaet fra begyndelsen til planternes indre bygning.

IV. mkl. (2 timer.) Sørensens zoologi fra fiskene bogen ud, under stadig brug af specimina fra skolens samlinger. Sørensens botanik: planternes indre bygning og liv samt den systematiske del til de kronløse, hvorunder Linnés system er indøvet og de vigtigste plantefamilier, under forevisning af tegninger og levende planter, beskrevne. Brug af flora indøvet.

V mkl. (3 timer). Af Henrichsens fysik er læst fra begyndelsen til og med varmelæren. Undervisningen er stadig ledsaget af eksperimenter, og under examinationen er forsøgene af eleverne optegnede paa vægtavlen og forklarede. Af Sørensens zoologi læst mennesket, pattedyr og fugle. I botanik (sammes lærebog): Fra de kronløse bogen ud.

VI. mkl. (2 timer). Af Henrichsens fysik fra elektricitet bogen ud; de vigtigste dele repeterede. De vigtigste afsnit af Sørensens botanik og zoologi repeterede. Plantebestemmelser fortsatte. De vigtigste mineralier er foreviste og beskrevne under gennemgaaelsen af Reuschs lærebog; efter samme lærebog er dels støttet til »Erdmanns geologiska väggtafflor« dels til fossilier fra skolens samlinger grundtrækene af jordens geologiske bygning gennemgaaede.

Regning og matematik.

I mkl. (4 timer). Gjennemgaaet efter 1ste trin af Feragens regnebog de fleste opgaver i benævnte og decimale tal samt indøvet og forklæret de forskellige forholdstal og benævnelser, hvorved tillige forholdet mellem de metriske benævnelser og de ældre, som tildels endnu bruges, er paa-

peget. Forbindelsen mellem metrisk længdemaal, hulmaal og vegt er paavist og anskueliggjort ved meterplanche. Jevnlig repetition af tabeller og fuldstændigere indøvelse af de to sidste regningsarter i ubenævnte tal. Hovedregning mindst 1 time ugentlig. Opgaverne affattes saaledes, at de, foruden at omhandle velkjendte forhold fra det daglige liv, ikke er vanskeligere, end at de fleste uden synderlig anstrengelse formaar at løse dem.

II mkl. (4 timer). De i foregaaende klasse gennemgaaede regningsarter er i denne klasse repeterede og fuldstændigere indøvede, hvorefter de 3 første regningsarter i almindelig brøk samt lettere opgaver i enkelt reguladetri efter 2det trin af Feragens regnebog er gennemgaaet. Ved inddelte linier paa vægtavlen og andre anskuelsesmidler er reglerne for brøkbehandlingen forsøgt gjort let forstaaelig for børnene. Fællesnævneren findes fra først af ved almindelig forkortning, senere ved opløsning af nævnerne i enkelte faktorer. Reguladetri saavel enkelt som sammensat (i de høiere klasser) indøves paa den maade, at opgaven deles i sine to bestanddele, betingelse og spørgsmaal, hvorefter reduktion til enheden og opstilling i brøkform foretages, idet der for hvert enkelt led gjøres slutning for at bestemme, om tallet skal stilles som multiplikator eller divisor.

Hovedregning øves jevnlig ogsaa i denne klasse.

III mkl. (3 timer). Brøklæren i sin helhed fuldstændig gennemgaaet efter førnævnte lærebog, enkelt og sammensat reguladetri, renteregning og lettere opgaver i delingsregning. Fremgangsmaade som i II mdkl. Hovedregning med opgaver af samme regningsarter, men tildels med mindre tal.

(2 timer). Læst og repeteret 2 gange 1ste bog af Bonnevies lærebog i arithmetik. Ved grafiske fremstillinger og eksempler fra nærliggende og kjendte forhold har man søgt at klargjøre de matematiske definitioner og sætninger, ligesom man har søgt at lette opfattelsen og erindringen af

sætningerne ved at lade eleverne i timen regne opgaver, svarende til det netop gennemgaaede.

Hjemmeopgaver 1 gang ugentlig tils. 43 opgaver med ca. 186 eksempler. Regnet paa skolen i timerne ca. 138 eksempler.

IV mkl. (3 timer). Gjennemgaaet efter Johannesens regnebog 3die hefte samtlige opgaver i reguladetri, renteregning og delingsregning samt af procentregning (kap. 7 § 1) fra no. 1—34, hvorefter det gennemgaaede er repeteret tilligemed størstedelen af lærebogens opgaver i enkelt reguladetri, hvorved eleverne har faaet anledning til at opnaa færdighed i den slags beregninger, som hyppigst forekommer i det daglige liv. Rente- og procentberegninger udføres og begrundes ligesom reguladetri først ved reduktion til enheden; derefter gjøres eleverne desuden bekendte med den for rentens udregning almindelig brugte formel, der nærmere forklares, og hvis rigtighed paavises ved sammenligning med den før lærte beregningsmaade.

Til afvexling hovedregning med opgaver af samme slags.

(Omtrent til begyndelsen af oktober 2 timer ugentlig, senere 1 time ugentlig.) Læst og repeteret 2den bog og videre til proportioner af Bonnevis lærebog i arithmetik.

(1 time ugtl.) Gjennemgaaet og repeteret 1ste bog af Bonnevis lærebog i geometri.

Mathematiske hjemmeopgaver 1 gang ugtl. regnet 34 opgaver med ca. 168 eksempler.

Undervisningen har været dreven paa samme maade som i III, idet der ogsaa har været regnet arithmetiske opgaver paa skolen for at indøve de netop gennemgaaede sætninger og regningsarter.

(1 time ugtl. fra begyndelsen af oktober). Konstruktionstegning, hvori er gennemgaaet 1ste hefte af Getzs konstruktionsbog og derefter konstrueret som repetition efter dikterede opgaver ca. 50 stykker. Hver opgave har først været gennemgaaet og optegnet af læreren paa vægtavlen, førend eleverne har udført den, og man har under stadig henvisning til de tilsvarende sætninger i geometrien søgt

tydelig at klargjøre de geometriske figurer og stedlinier. Hvor beskrivelse af konstruktionen er forlangt, har den været dikteret af læreren, for at øve eleverne i de geometriske udtryk og i et klart og bestemt sprog.

V mkl. (2 timer). Efter 3die hefte af Johannesens regnebog indøvet blandingsregning, diskontoregning, kjedereglen med dertil hørende opgaver og myntreduktioner, procentregning og rabat af 100. Repeteret det i skoleaaret gennemgaaede samt de vanskeligere opgaver i reguladetri og delingsregning.

Samme fremgangsmaade som i IV.

(1 time). Læst og repeteret 2 gange fra proportioner indtil logarithmer efter Bonnevis lærebog i arithmetik.

(1 time). Gennemgaaet og repeteret 2den, 3die og 4de bog af Bonnevis lærebog i geometri.

Mathematiske hjemmeopgaver 1 gang ugtl. 35 opgaver med ca. 172 eksempler.

(1 time). Gennemgaaet 2det hefte af Getzs konstruktionsbog samt efter dikterede opgaver konstrueret flere svarende til sætningerne i 3die og 4de bog i geometrien.

Undervisningen som i III og IV, idet her i begyndelsen af aaret beskrivelserne af konstruktionsopgaverne har været dikterte og opgaverne gennemgaaede af læreren.

VI mkl. (2 timer ugtl.) Gennemgaaet et kort omrids af stereometrien, hvorved eleverne er bleven gjort bekendte med prismet, pyramiden, keglen og kuglen, og med beregning af deres kubikindhold og overflade. Herunder er regnet næsten alle opgaver om legemers beregning i 10de kapitel af Johannesens regnebog 4de hefte. Siden regnet de fleste opgaver i rabat, diskonto, delings- og selskabsregning, blandingsregning og kjederegning af Johannesens regnebog 3die hefte. Som afslutning regnet sammensatte opgaver efter W. A. Eckhoffs arithmetik.

Hjemmeopgaver 1 gang ugtl. sammen med de matematiske opgaver.

(2 timer ugtl. indtil begyndelsen af december, senere

1 time). Bonnevis lærebog i arithmetik gennemgaaet fra logarithmer og bogen ud, hvorpaa hele bogen repeteret.

(1 time ugntl.) Af Bonnevis lærebog i geometri gennemgaaet 5te og 6te bog, derpaa repeteret hele bogen.

Mathematiske hjemmeopgaver 1 gang ugntl. 34 opgaver med ca. 150 eksempler.

(1 time). Gennemgaaet 3die hefte af Getz's konstruktionsbog samt med de viderekomne elever flere opgaver i konstruktion af Munthe Kaas's eksempelsamling. Løsningen af opgaverne har saavidt muligt været udfundet af eleverne selv, der ogsaa har forfattet beskrivelserne.

Undervisningen som i de foregaaende klasser. For at indøve brugen af logarithmer, har man af og til i arithmetiktimen gennemgaaet og regnet flere eksempler paa de forskjellige slags logarithmeopgaver, deriblandt polygon- og cirkelberegninger samt rentes rente.

Pigerne er i henhold til lov af $15/6$ 78 saaledes underviste: (2 timer) regning som gutterne.

(1 time) Eckhoffs lærebog i arithmetik 1ste del med tilsvarende opgaver.

(1 time) Bonnevis lærebog i udmaalingslære med tilsvarende opgaver.

I konstruktionstegning har de gennemgaaet Getz's konstruktionsøvelser 1ste, 2det og det meste af 3die hefte.

Tegning.

II mkl. (2 timer). Elementerne gennemgaaede, lodrette og vandrette rette linier med deres deling i ligestore dele og enkle retliniede og krumliniede figurer efter von Hannos ABC indtil no. 22.

Alle elever tegner altid den samme fortegnings, der af læreren forud har været optegnet paa vægtavlen og forklaret med hensyn til benævnelse og liniernes forhold. Idet brug af viskelæder og direkte maaltagning har været forbuden, har man søgt at øve eleverne i sikker opfattelse af fortegningsen samt let og bestemt tegning.

III mkl. (2 timer sammen med II). Undervisningen dreves paa samme maade som i II. Der er gennemgaaet von Hannos ABC for frihaandstegning fra no. 22, senere lette ret- og krumliniede figurer efter departementets fortegninger. Til afveksling og opmuntring har nu og da hver elev for sig tegnet lette kontur- og skyggetegninger efter ældre, smaa fortegninger.

IV mkl. (2 timer, hvoraf 1 sammen med V). Da eleverne var meget flinke i tegning, dreves i den kombinerede time med V masseundervisning med begge klasser, idet første halvaar væsentlig blev anvendt til takt- og hukommelsestegning, for at øve sikker og rask opfattelse af forhold og trækning af linier; i andet halvaar blev der tegnet lette, senere vanskeligere ornamentter efter lærerens optegning paa vægtavlen. Til disse sidste tegninger er udkast udførte i blyant med brug af viskelæder, hvorpaa de blev optrukne med tusch og pen, idet der som regel kun er bleven tilstaaet eleverne 1 time til hver tegning.

I den ene time, hvori IV var alene, blev tegnet krumliniede figurer og lette fladeornamenter efter departementets fortegninger, alt optrukket i blyant og uden viskelæder. Til afveksling lette kontur- og skyggetegninger som i III.

V mkl. (1 time.) Klassen er i denne time kombineret med IV. Undervisningen er omtalt ovenfor.

VI mkl. (1 time.) Takttegning og hukommelsestegning som forøvelser, dernæst væsentlig tegnet de tidligere middelskole-examens opgaver samt efter et udvalg af professor Eduard Herdtle's »Elementær Ornamente für den Unterricht in Freihandzeichnen an Real- & Gewerbeschulen«. Udkast udført i blyant med viskelæder, tegningen optrukket med tusch og pen. Gennemgaaelse af tegningerne som før-

(1 time ugtl.fra begyndelsen af december.) Projektions-tegning. Efter forudgaaende gennemgaaelse paa vægtavlen tegnet liniers og legemers projektioner i stillinger parallele med begge projektionsplaner og skraa til det ene plan samt profil; undtagelsesvis ogsaa skraa til begge planer.

Skrivning.

I mkl. (4 timer, hvoraf 3 sammen med II). Efter Sandbergs forskrifter grundtræk, de smaa bogstaver enkeltvis og i sammenhæng, ord og sætninger. De forskellige bogstavets op- og nedtræk, forhold og sammensætning forklares og opskrives paa vægtavlen. Den rigtige haand-, bog- og legemsstilling forklares og indøves.

II mkl. (3 timer sammen med I.) Sandbergs forskrifter. Iste classes øvelser repeteres og indskjærpes.

III mkl. (2 timer.) Sandbergs forskrifter. De latinske bogstaver, ord og sammenskrift. De gothiske bogstaver. Skriftlæsning efter Feragens øvelsesbog,

I de tre øverste klasser, der ikke har særskilte skrive-timer, leveres ugentlig en side skjønnskrift som hjemmearbejde under skrivelærerens tilsyn; desuden paaser samtlige lærere, der modtager skriftlige arbejder, disses kalligrafiske udstyr, og klasseforstanderen giver en særskilt karakter maanedlig for skriftlig orden.

Gymnastik.

I—III mkl. (3 timer). Yngste parti har under apparatgymnastiken været delt i 3 partier under hver sin forturner.

Øvelserne i fritstaaende gymnastik udførtes, først efter »Gymnastiktabeller for Almueskolen,» dernæst efter de 10 første af de for øverste parti efter Bjørnstads haandbog, serie B, opstillede 20 progressive øvelsestabeller.

IV—VI mkl. (3 timer.) Ældste parti har været delt i 3 partier under apparatgymnastiken med hver sin forturner. Øvelserne i fritstaaende gymnastik har været udførte efter af læreren opstillede progressive tabeller (20) i overensstemmelse med Bjørnstads haandbog, serie B. Nogle øvelser er ogsaa valgte efter Liedbecks »Gymnastiska Dagöfningar«.

Skydeøvelser. Efter forudgaaende theoretisk instruktion med sigteøvelser og salonskydning, skarpskydning for VIte middelklasse (5 patroner pr. elev) paa skytterlagets skydebane.

Skolens exercerøvelser fremmedes paa sædvanlig maade i løbet af 6 dage i september maaned og afsluttedes med udmarsch og manøvre paa Jomfruland. Denne ø er fortrinlig skikket for øiemedet og turde ved sin beliggenhed egne sig for kombineret manøvre af flere skolars ungdom, om en saadan kunde komme istand, hvilket vilde være meget ønskeligt. Efter den maade og med den begrænsning, disse øvelser drives hos os, deler skolen ikke den mistillid, som denne art øvelser fortiden, formentlig med urette, flere steder synes at have paadraget sig.

Præmieskiløb afholdtes i februar maaned. Deri deltog 35 gutter af I—VI middelklasse.

Sang.

I—III mkl. danner det ene parti og *IV—VI mdkl.* det andet; hvert parti har 1 time om ugen. Efter Koppangs sangbog er en- og tostemmige sange indøvede. Der er drevet mest paa med text- og melodigjennemgaaelse; nu og da øvelse i nodelæsning.

VII. Middelskolens afgangsexamen.

Middelskole-examen blev i 1888 bestaaet af samtlige VI klasses 18 disciple, nemlig:

132. *Borger With*, f. $\frac{6}{11}$ 72, søn af købmand Joachim Andreas With, Kragerø. Elev af skolen fra $\frac{1}{7}$ 79. Latinlinien med fransk. Hovedk. 1,39, flid 1,5, opførsel 1.

133. *Edvard Schönberg*, f. $\frac{1}{5}$ 73, søn af fuldmægtig Carl Johan Schönberg, Kragerø. Elev af skolen fra $\frac{1}{7}$ 79. Latinlinien med fransk. Hovedk. 1,46, flid 1, opførsel 1.

134. *Simon Wilhelm Nielsen*, f. $\frac{2}{11}$ 72, søn af skibskapt. Andreas Nielsen, Kragerø. Elev af skolen fra $\frac{1}{7}$ 79. Engelsklinien med fransk. Hovedk. 1,53, flid 1, opførsel 1.

135. *Walther Richard Zernin*, f. $\frac{29}{11}$ 73, søn af afd. proprietær Richard Zernin, Tyskland. Elev af skolen $\frac{1}{7}$ 80 — $\frac{1}{7}$ 83 og atter fra $\frac{1}{8}$ 84. Latinlinien med fransk. Hovedk. 1,54, flid 1, opførsel 1.

136. *Hanne Sofie Hansen*, f. $\frac{22}{12}$ 72, datter af skrædder Jakob Hansen, Kragerø. Elev af skolen fra $\frac{1}{8}$ 87. Af Kragerø komm. pigeskole janr. 85 — juli 87. Engelsklinien uden fransk og med matematik efter lov af $\frac{15}{6}$ 78. Hovedk. 1,57, flid 1, opførsel 1.

137. *Thomas Neumann Mürer*, f. $\frac{25}{8}$ 73, søn af afd. skibsreder Fredrik Joachim Mürer, Kragerø. Elev af skolen fra $\frac{1}{7}$ 79. Engelsklinien med fransk. Hovedk. 1,70, flid 1, opførsel 1.

138. *Helga Wilse*, f. $\frac{19}{10}$ 72, datter af capitaine Lauritz Marius Wilse, Kragerø. Elev af skolen fra $\frac{1}{8}$ 87. Af den kommunale pigeskole janr. 79 — juli 87. Engelsklinien uden fransk og med matematik efter lov af $\frac{15}{6}$ 78. Hovedk. 1,86, flid 1, opførsel 1.

139. *Benjamin Hansen Bonnevie*, f. $\frac{31}{7}$ 71, søn af skibskapt. Christian Bonnevie, Skaatø. Elev af skolen fra $\frac{1}{1}$ 80. Engelsklinien med fransk. Hovedk. 2,27, flid 1, opførsel 1.

140. *Stine Dorothea Hvoslef*, f. $\frac{3}{1}$ 71, datter af provst Jakob Marinus Hvoslef, Kragerø. Elev af skolen fra $\frac{1}{8}$ 87. Af den kommunale pigeskole 1878—80 og atter 1881—87. Engelsklinien uden fransk og med matematik efter lov af $\frac{15}{6}$ 78. Hovedk. 2,28, flid 1, opførsel 1.

141. *Inghart Martinius Nielsen*, f. $\frac{13}{8}$ 72, søn af afd. skibskapt. Martinius Nielsen, Kragerø. Elev af skolen fra $\frac{1}{7}$ 81. Af Kragerø almueskole 1879—81. Engelsklinien med fransk. Hovedk. 2,33, flid 1, opførsel 1.

142. *Christian Klem Danielsen*, f. $\frac{2}{8}$ 73, søn af købmand Georg August Danielsen, Kragerø. Elev af skolen

fra $\frac{1}{7}$ 79. Engelsklinien uden fransk. Hovedk. 2,43, flid 1,5, opførsel 1.

143. *Knud Emanuel Johnsen*, f. $\frac{3}{9}$ 73, søn af afd. skibskapt. John Johnsen, Kragerø. Elev af skolen fra $\frac{1}{7}$ 82. Engelsklinien uden fransk. Hovedk. 2,50, flid 1,5, opførsel 1.

144. *Einar Alm Mosling*, f. $\frac{30}{5}$ 70, søn af indrulleringsbetjent Einar Mosling, Kragerø. Elev af skolen fra $\frac{1}{10}$ 81. Engelsklinien uden fransk. Hovedk. 2,57, flid 1,5, opførsel 1.

145. *Jakob Larsen*, f. $\frac{2}{3}$ 73, søn af skibskapt. Knud Larsen, Kragerø. Elev af skolen fra $\frac{1}{7}$ 79. Engelsklinien med fransk. Hovedk. 2,60, flid 2, opførsel 1.

146. *Bjarne Møller*, f. $\frac{11}{8}$ 71, søn af agent Einar Møller, Kragerø. Elev af skolen fra $\frac{1}{10}$ 80. Engelsklinien uden fransk. Hovedk. 2,61, flid 1, opførsel 1.

147. *Byrge Wenneberg*, f. $\frac{5}{2}$ 73, søn af samlagsbestyrer S. A. Wenneberg, Kragerø. Elev af skolen fra $\frac{1}{7}$ 78. Engelsklinien uden fransk. Hovedk. 2,64, flid 2,5, opførsel 1,5.

148. *Claus Andreas Hansen*, f. $\frac{6}{9}$ 73, søn af afd. købmand Hans Andreas Hansen, Kragerø. Elev af skolen fra $\frac{1}{7}$ 79. Hovedk. 2,75, flid 3, opførsel 1,5.

149. *Johan Bredsdorff*, f. $\frac{26}{11}$ 72, søn af købmand Joh. Bredsdorff, Kragerø. Elev af skolen fra $\frac{1}{7}$ 78. Hovedk. 2,93, flid 2, opførsel 1.

Aarsexamen afholdtes fra mandag 25de juni til og med mandag 9de juli. Onsdag 11te juni kl. 10 afsluttedes skoleaaret, det 15de siden middelskolens oprettelse, med en skolefest.

VIII. Bibliotheket og samlingerne.

Den i forrige aarsberetning paabegyndte fortegnelse fortsættes med katalog over skolens

Herbarium.

Equisetum arvense L.	Lolium perenne L.
» sylvaticum L.	Elymus arenarius L.
» palustre L.	Festuca littorea, Wahlenb.
» fluviatile L.	» rubra L.
Polypodium vulgare L.	» ovina L.
» phegopteris L.	» elatior Sm.
» dryopteris L.	Dactylis glomerata L.
Woodsia ilvensis R. Br.	Bromus secalinus L.
Aspidium lonchitis Sw.	» mollis L.
Polystichum filix mas Roth.	Briza media L.
» spinulosum D. C.	Poa pratensis L.
» dilatatum Bl.	» trivialis L.
Adanthum capillus veneris.	» nemoralis Wahlenb.
Cystopteris fragilis Bernh.	» alpina L.
» montana Bernh.	» annua L.
Asplenium filix femina Bernh.	Glyceria fluitans Wahlenb.
» adiantum nigrum L.	Molinia caerulea Moench.
» trichomanes L.	Avena pubescens L.
» septentrionale Sw.	Aira caespitosa L.
Scolopendrium vulgare Sym.	» flexuosa L.
Pteris aquilina L.	Holcus lanatus L.
Blechnum spicant L.	Melica nutans L.
Struthiopteris germanica	Phragmites communis. Trin.
Willd.	Agrostis vulgaris. With.
Allosurus crispus Bernh.	» stolonifera L.
Botrychium lunaria Sw.	Chalmagrostis stricta L.
Lycopodium selago L.	» pseudophragmites L.
» annotinum L.	» arundaria L.
» clavatum L.	Phalaris arundinacea L.
Secale cereale L.	Hierochloa borealis R. S.
Triticum repens L.	Anthoxantum odoratum L.
» caninum L. Schreb.	Alopecurus geniculatus L.

Alopecurus pratensis Gunn.	Potamogeton oblongum Viv.
Phleum pratense L.	Ruppia rostillata Koch.
Nardus stricta L.	Zostera marina Lin.
Carex dioica L.	Lemna minor L.
» pulicaris L.	Alisma plantago L.
» pauciflora Ligthf.	Triglochin maritimum L.
» muricata Lin.	» palustre L.
» leporina Lin.	Juncus conglomeratus L.
» canescens Lin.	» filiformis L.
» vulgaris Fries	» articulatus L.
» stellulata Good.	» compressus Jacq.
» pilulifera Lin.	» buffonius L.
» flava Lin.	» uliginosus Mey.
» vaginata Tausch	Luzula pilosa Willd.
» panicea Lin.	» campestris D. C.
» pallescens Lin.	Narthecium ossifragum Huds.
» capillaris Lin.	Isoetes lacustris Dur.
» digitata Lin.	Allium ursinum L.
» ampullacea Godr.	» arenarium L.
» arenaria L.	» oleraceum L.
» nardina Fr.	Gagea lutea Schult.
Heleocharis palustris R. Br.	Iris pseudacorus L.
» uniglumis Koch.	Convallaria majalis L.
Eriphorum latifolium Hoppe.	» verticillata L.
» vaginatum Gunn.	» polygonatum L.
» angustifolium Roth.	Majanthemum bifolium D. C.
Scirpus lacustris L.	Paris quadrifolia L.
» silvaticus L.	Orchis maculata L.
Trichophorum alpinum Pers.	Platanthera bifolia Rehb.
» caespitosum	Listera cordata R. Br.
Hartm.	Neotia nidus avis Rich.
Sparganium ramosum Huds.	Gymnadenia conopsea R. Br.
» hyperboreum Læstad.	Pinum sylvestris L.
Calla palustris L.	» abies L.
Potamogeton natans L.	» larix L.
» gramineus Wahlenb.	Juniperus communis. L.
» pusillus L.	Betula odorata Bechst.

- Betula verrucosa* Ehrh.
 » *nana* L.
Alnus incana D. C.
Quercus pedunculata Ehrh,
 » *robur* L.
Fagus sylvatica L.
Corylus avellana L.
Salix pentandra L.
 » *capraea* L.
 » *fragilis* L.
 » *repens* L.
 » *cinerascens* L.
 » *nigricans* L.
Populus tremula L.
Myrica gale L.
Ulmus montana Sm.
Urtica urens L.
 » *dioica* L.
Humulus lupulus L.
Callitriche verna Kütz.
Chenopodium album L.
 » *polyspermum* L.
Blitum glaucum Koch.
 » *capitatum* L.
Atriplex hastata L.
 » *babingtonii* Woods.
 » *patula* L.
Salicornia herbacea L.
Rumex domesticus Hartm.
 » *acetosella* L.
 » *acetosa* L.
Polygonum viviparum L.
 » *lapathifolium* L.
 » *aviculare* L.
 » *hydropiper* L.
 » *persicaria* L.
 » *convolvulus* L.
- Adoxa moschatellina* L.
Daphne mezereum L.
Plantago major L.
 » *media* L.
 » *lanceolata* L.
 » *maritima* L.
Armeria maritima Wald.
Valeriana sambucifolia Mik.
 » *officinalis* L.
Trichera arvensis Schrad.
Succisa pratensis Møneh.
Taraxacum officinale Web.
Lactuca muralis Fries.
Lapsana communis L.
Tragopogon pratense L.
Hypochaeris maculata L.
Leontodon autumnale L.
Sonchus arvensis L.
 » *oleraceus* L.
 » *asper* Vill.
Mulgideum alpinum Less.
Crepis tectorum L.
Hieraceum pilosella L.
 » *auricula* L.
 » *umbellatum* L.
 » *cyosum* L.
 » *floribundum* W. & Gr.
 » *rigidum* Hartm.
Centaurea jacea L.
 » *scabiosa* L.
 » *cyanus* L.
Lappa minor D. C.
Cirsium lanceolatum Scop.
 » *palustre* Scop.
 » *arvense* Scop.
 » *heterophyllum* All.
Carduus crispus L.

- Bidens tripartita L.
 Tusilago farfara L.
 Tanacetum vulgare.
 Artemisia vulgaris L.
 Gnaphalium dioicum L.
 » sylvaticum L.
 » uliginosum L.
 Aster tripolium L.
 Erigeron acre L.
 Solidago virgaurea L.
 Achillea millefolium L.
 » ptarmica L.
 Anthemis tinctoria L.
 Matricaria chamomilla L.
 » inodora L.
 Chrysanthemum leucanthemum L.
 » segetum L.
 Bellis perennis L.
 Arnica montana L.
 Senecio jacobæa L.
 Campanula rotundifolia L.
 » persicifolia L.
 » latifolia L.
 » rapunculoides L.
 » trachelium L.
 Jacione montana. L.
 Lobelia dortmanna L.
 Gallium boreale L.
 » palustre L.
 » uliginosum L.
 » verum L.
 » aparine L.
 Viburnum opulus L.
 Lonicera zylostemum L.
 » periclymenum L.
 Linnæa borealis L.
- Fraxinus excelsion L.
 Gentiana campestris L.
 Menyanthes trifoliata L.
 Mentha arvensis L.
 Lycopus europaea L.
 Origanum vulgare L.
 Thymus chamaedrys Fr.
 Calamintha acinos L.
 Clinopodium vulgare L.
 Scutellaria gallericulata L.
 Prunella vulgaris L.
 Glechoma hederaceum L.
 Leonurus cardiaca L.
 Stachys silvatica L.
 » palustris L.
 Lamium album L.
 » purpureum L.
 Galeopsis tetrahit L.
 » versicolor Curt.
 Ajuga pyramidalis L.
 Echium vulgare L.
 Lithospermum officinale L.
 Symphytum officinale L.
 Myosotis arvensis Roth.
 » sylvatica Hoffm.
 » caespitosa Sch.
 Anchusa officinalis L.
 Lycopsis arvensis L.
 Asperugo procumbens L.
 Convolvulus arvensis L.
 Cuscuta europaea L.
 Polemonium coeruleum L.
 Solanum dulcamara L.
 » nigrum L.
 Hyoscyamus niger L.
 Veronica spicata L.
 » serpyllifolia L.

- Veronica officinalis* L.
 » *chamaedrys* L.
 » *beccabunga* L.
 » *scutellata* L.
 » *arvensis* L.
Euphrasia officinalis L.
Rhinanthus minor Ehrh.
Melampyrum pratense L.
 » *silvaticum* L.
Pedicularis palustris L.
Digitalis purpurea L.
Scrophularia nodosa L.
Linaria vulgaris Mill.
Verbascum nigrum Lh.
 » *thapsus* L.
Pinguicula vulgaris L.
Androsace septentrionalis L.
Lysimachia nummularia L.
Naumburgia thyrsoflora
 Mönch.
Glaux maritima L.
Trientalis europaea L.
Vaccinium myrtillum L.
 » *uliginosum* L.
 » *vitis idaea* L.
Oxycoccus palustris Pers.
Arctostaphylos officinalis
 W. & Gr.
Andromeda polifolia L.
Calluna vulgaris Salisb.
Erica tetralix L.
Pyrola rotundifolia Fl. D.
 » *minor* L.
 » *secunda* L.
 » *uniflora* L.
Sanicula europaea L.
Hieracleum sibiricum L.
- Angelica sylvestris* L.
Peucedanum palustre Mönch.
Torilis anthriscus Gmel.
Daucus carota L.
Bunium flexuosum Sm.
Haloscias scoticum Fr.
Aethusa cynapium L.
Anthriscus sylvestris Hoffm.
Carum carvi L.
Aegopodium podagraria L.
Pimpinella saxifraga L.
Selinum carvifolia Hoffm.
Hedera helix L.
Cornus succica F.
Sedum telephium L.
 » *acre* L.
 » *album* L.
 » *annuum* Gunn.
 » *rupestre* L.
Rhodiola rosea L.
Saxifraga cotyledon L.
 » *stellaris* L.
 » *aizoides* L.
 » *granulata* L.
 » *caespitosa* L.
Chrysplenium alternifolium
 L.
Ribes grossularia L.
 » *rubrum* L.
Thalictrum flavum L.
Anemone nemorosa L.
Hepatica triloba Chair.
Myosurus minimus L.
Ranunculus flammula L.
 » *repens* L.
 » *acris* L.
 » *auricomus* L.

- Batrachium sceleratum* Th.
 » *heterophyllum* Fr.
Ficaria ranunculoides Møneh.
Caltha palustris L.
Trollius europaeus L.
Aquilegia vulgaris L.
Aconitum septentrionale Køll.
Actaea spicata L.
Berberis vulgaris L.
Chelidonium majus L.
Papaver somniferum L.
Fumaria officinalis L.
Turritis glabra L.
Arabis hirsuta Scop.
 » *thaliana* L.
Cardamine pratensis L.
 » *amara* L.
Dentaria bulbifera L.
Nasturtium palustre D. C.
Sisymbrium sophia L.
 » *officinale* Scop.
Erysimum hieraciifolium Fr.
Brassica campestris Lange.
Sinapi arvensis L.
Draba verna L.
Cochlearia officinalis L.
Thlaspi arvense L.
Capsella bursa pastoris Møneh.
Barbarea stricta Fr.
 » *vulgaris* R.
Lepidum ruderales L.
Reseda lutea L.
Nymphaea alba L.
Nuphur luteum Sm.
Drosera longifolia L.
 » *rotundifolia* L.
Parnassia palustris L.
- Viola palustris* L.
 » *biflora* L.
 » *sylvatica* Fr.
 » *canina* L.
 » *tricolor* L.
Montia fontana L.
Dianthus deltoides L.
Silene inflata Sm.
 » *maritima* With.
 » *rupestris* L.
Lychnis flos cuculi L.
Viscaria vulgaris Roehl.
Melandrium sylvestre Roehl.
 » *pratense* Roehl.
Agrostemma githago L.
Stellaria nemorum L.
 » *media* Vill.
 » *graminea* L.
Cerastium vulgatum L.
 » *viscosum* L.
Arenaria serpyllifolia L.
 » *trinervia* L.
Sagina procumbens L.
 » *nodosa* Fendl.
Spergula arvensis L.
Scleranthus perennis L.
 » *annuus* L.
Malva borealis Wallm.
 » *alcea* L.
Tilia parvifolia Ehrh.
 » *vulgaris* L.
Hypericum quadrangulum L.
 » *perforatum* L.
 » *hirsutum* L.
Acer platanoides L.
Polygala vulgaris L.
Rhaninus frangula L.

- Empetrum nigrum L.
 Euphorbia helioscopia L.
 Geranium sangvineum L.
 » robertianum L.
 » sylvaticum L.
 » pusillum L.
 Erodium cicutarium Herit.
 Linum catharticum L.
 » usitatissimum L.
 Oxalis acetosella L.
 Impatiens nolitangere L.
 Epilobium montanum L.
 » palustre L.
 Chamaenerion angustifolium
 Scop.
 Circaea alpina L.
 Hippuris vulgaris L.
 Myriophyllum alternifolium
 D. C.
 Lythrum salicaria L.
 Pyrus malus L.
 Sorbus aucuparia L.
 » aria Crz.
 » hybrida L.
 Cotoneaster vulgaris Lind.
 Crataegus oxyacantha Fr.
 Rosa canina L.
 » cinnamomea L.
 Rubus idaeus L.
 » caesius L.
 » saxatilis L.
 » chamaemorus L.
 Fragaria vesca L.
 Potentilla anserina L.
 » argentea L.
 » maculata Pour.
 » tormentilla Sibt.
- Potentilla norvegica L.
 Comarum palustre L.
 Geum rivale L.
 » urbanum L.
 Alchemilla vulgaris L.
 » alpina L.
 Spiraea ulmaria L.
 » filipendula L.
 Agrimonia eupatoria L.
 Prunus padus L.
 » cerasus L.
 » spinosa L.
 Ononis hircina Jacq.
 Medicago lupulina L.
 Melilotus officinalis Willd.
 Trifolium repens L.
 » pratense L.
 » hybridum L.
 » medium L.
 » arvense L.
 Lotus corniculatus L.
 Anthyllis vulneraria L.
 Astragalus glycyphyllus L.
 Vicia cracca L.
 » sylvatica L.
 » sepium L.
 » sativa L.
 Ervum hirsutum L.
 Lathyrus pratensis L.
 » silvestris L.
 Orobus tuberosus L.
 » vernus L.
 » niger L.
 Coronilla emerus L.
-

IX. Skole- og indskrivningspenge. Fripladse.

Skolepenge betales for et kvartal i

1 forbkl.....	med kr.	6.00.
2 »	» »	9.00.
3 »	» »	12.00.
I & II mkl.	» »	18.00.
III & IV —	» »	24.00.
V & VI —	» »	30.00.

Indtrædelsespengene beløber sig i forberedelsesafdelingen til kr. 4.00, i middelskolen til kr. 12.00.

For 2den broder fragaar $\frac{1}{4}$, for 3die $\frac{1}{2}$, 4de, 5te osv. gaar frit.

Fripladsene var i skoleaaret saaledes fordelte:

1 forbkl.	ordinære	0			beløb	0.00	
2 »	—	1,			»	27.00	
3 »	—	1,			»	36.00	
I mkl.	—	0,	extraordinære	1	»	72.00	
II »	—	$1\frac{1}{2}$,	—	3	»	324.00	
III »	—	0,	—	4	»	384.00	
IV »	—	$\frac{1}{2}$,	—	7	»	720.00	
V »	—	2,	—	2	»	480.00	
VI »	—	4,	—	2	»	720.00	
<hr style="width: 100%;"/>						sum	2763.00

Skolens kasserer er hr. kæmner A. Kjølstad.

X. Almindelige bemærkninger.

Kragerø samlag for brændevinshandel havde i 1882, 83 og 84 af sit aarlige overskud skjænket det til middelskolen knyttede kommunale bibliothek et aarligt bidrag af kr. 500. For 1885 var bidragets størrelse kr. 350, for 1886 kr. 400

og for 1887 kr. 450.00. Til fysikalske instrumenter skjænkede samlaget skolen i 1884 kr. 300 og i 1885 kr. 200. Til et planetarium for middelskolen bevilgedes af overskuddet for 1887 Kr. 80.00

Kragerø arbejdsskole for gutter besøgte i vinteren 18⁸⁷/₈₈ af 33 af middelskolens disciple, hvoraf 22 beskæftigedes paa snedkerafdelingen og 11 paa skomagerafdelingen.

XI. Skolens Regnskab.

Uddrag af regnskabet for aaret 1887:

1. Udgifter:

a. Lønninger:.....	kr. 14009.01
b. Bibliothek og samlinger:.....	» 243.78
c. Fripladse:.....	» 2701.50
d. Lys og brænde:.....	» 638.70
e. Forskjellige udgifter:	» 1212.81
	<hr/>
	kr. 18805.80

2. Indtægter:

a. Skole- og indskrivningspenge;	kr. 7826.25
b. Bidrag af kommunen, iberegnet fripladse	» 8024.55
c. Andre indtægter:	» 155.00
d. Tilskud af statskassen:	» 2800.00
	<hr/>
	kr. 18805.80

